

Tablou comparativ România - Republica Moldova al instrumentelor de politici cu impact asupra natalității

Domeniu	România	Republica Moldova
Indemnizație la naștere	<ul style="list-style-type: none"> - Nu există indemnizație la naștere la nivel național. - Există hotărâri de consiliu local care o acordă în multe localități din țară, dar criteriile de acordare și cuantumul variază mult. - În București, simulentul pentru nou-născut se acordă din 2017 și are o valoare de 2.500 lei. Se adaugă și vouchere „Materna” pentru gravide 	<ul style="list-style-type: none"> - Există indemnizație unică la naștere. - Se acorda automat pentru fiecare copil. - În prezent are valoarea de 21.886 lei MDL (în 2026)
Alocație universală pentru copii	<ul style="list-style-type: none"> - Alocație de stat pentru copii până la 18 ani (sau mai mult dacă continuă studiile). - Cuantum diferențiat pe vârstă și condiții speciale. 	<ul style="list-style-type: none"> - Nu există o alocație universală pentru copii.
Concediu de maternitate	<ul style="list-style-type: none"> - 126 zile (63 zile prenatal + 63 zile postnatal), cel puțin 42 de zile trebuie luate post-naștere - 85% din media veniturilor brute din ultimele 6 luni, fiind plătit din bugetul de asigurări de sănătate 	<ul style="list-style-type: none"> - 126 de zile (70 prenatal + 56 postnatal), acordat începând cu 30 de săptămâni de sarcină - 100% din venitul mediu lunar din ultimele 6 luni, fiind plătit prin sistemul de asigurări sociale
Concediu pentru creșterea copilului	<ul style="list-style-type: none"> - Până la 2 ani (3 ani pentru copil cu dizabilități). - Indemnizația: 85% din media veniturilor nete din ultimele 12 luni, cu plafoane minime și maxime - poate fi luat de oricare dintre părinți - doar o singură persoană poate fi în concediu la un moment dat; - părinții pot împărți concediul între ei în fracțiuni, dacă doresc; 	<ul style="list-style-type: none"> - Până la 3 ani, cu opțiuni diferite de durată și plată: <ul style="list-style-type: none"> o 30% din venitul mediu lunar asigurat din ultimele 12 luni până la 3 ani o 60% din venitul mediu lunar asigurat din ultimele 12 luni până la 2 ani o 90% din venitul mediu lunar asigurat din ultimele 12 luni până la 1 an - poate fi luat de oricare dintre părinți - doar o singură persoană poate fi în concediu la un moment dat; - părinții pot împărți concediul între ei în fracțiuni, dacă doresc;
Concediu paternal	<ul style="list-style-type: none"> - 10 zile lucrătoare de concediu plătit pentru o naștere/adoție și încă 5 zile lucrătoare dacă a absolvit un curs de puericultură 	<ul style="list-style-type: none"> - 15 zile calendaristice de concediu pentru fiecare copil nou-născut sau adoptat și încă 15 zile pentru fiecare copil din nașteri multiple

	<ul style="list-style-type: none"> - majorarea de 5 zile pentru cursul de puericultură se poate aplica pentru fiecare copil nou-născut; în cazul sarcinilor multiple tatăl poate beneficia de mai multe zile libere (10+5+5 pentru gemeni; 10+5+5+5 pentru tripleți) - trebuie solicitat în primele 8 săptămâni de la nașterea copilului 	<ul style="list-style-type: none"> - 30 de zile pt gemeni, 45 de zile pt tripleți, etc - cele 15 zile pentru fiecare copil pot fi luate integral sau divizate în maximum 3 părți, fiecare parte având cel puțin 5 zile, pe parcursul primului an de la nașterea copiilo - Trebuie solicitat în primele 12 luni de la nașterea copilului
“Luna tatălui” Perioada de concediu rezervată celuilalt părinte	<ul style="list-style-type: none"> - 2 luni rezervate celuilalt părinte - dacă celălalt părinte nu ia cele două luni, ele se pierd. Părintele care a avut concediu se întoarce la muncă cu două luni mai devreme 	<ul style="list-style-type: none"> - nu există o perioadă de concediu rezervat celuilalt părinte
Stimulent pentru întoarcerea la muncă	<ul style="list-style-type: none"> - Părintele care revine mai devreme la muncă primește stimulent lunar până la o anumită vârstă a copilului: <ul style="list-style-type: none"> o 1.500 lei/lună dacă părintele revine în activitate înainte de 6 luni (sau 1 an, în cazul copilului cu dizabilități). o 650 lei/lună dacă părintele revine în activitate după ce copilul a împlinit 6 luni și până la vârsta de 2 ani (sau 3 pentru copilul cu dizabilități). - se acordă până la vârsta de 3 ani a copilului (sau 4 ani pentru copilul cu dizabilități) 	<ul style="list-style-type: none"> - nu există stimulent de reinsertie pe piața muncii
Protecția locului de muncă pentru părinți	<ul style="list-style-type: none"> - Este interzisă concedierea gravidelor sau care se află în concediu de maternitate (pre și postnatal). - Este interzisă concedierea oricărui părinte aflat în concediul pentru creșterea copilului - Angajatorul este obligat să ofere un post identic sau echivalent după revenirea din concediul de maternitate sau de îngrijire a copilului 	<ul style="list-style-type: none"> - Este interzisă concedierea gravidelor sau care se află în concediu de maternitate (pre și postnatal). - Este interzisă concedierea oricărui părinte aflat în concediul pentru creșterea copilului - Angajatorul este obligat să ofere un post identic sau echivalent după revenirea din concediul de maternitate sau de îngrijire a copilului
Adopție	<ul style="list-style-type: none"> - Concediu special destinat: concediul de acomodare - părinții adoptatori au dreptul la concediu de acomodare de până la 2 ani, această perioadă include și etapa de încredințare în vederea adopției; 	<p>Nu există un concediu special destinat părinților adoptatori, dar se aplică similar prevederile care țin de drepturile generale de îngrijirea copilului:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - poate beneficia unul dintre soții familiei adoptatoare sau adoptatorul singur; - în general sunt aceleași condiții ca la concediul de creștere a copilului în cazul nașterii 	<ul style="list-style-type: none"> - concediu plătit, cu durata de 60 până la 90 de zile, pe perioada de încredințare a copilului - concediu plătit pe o perioadă de până la 90 de zile din ziua încuviințării adopției sau emiterii dispoziției de plasament; - concediu plătit pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani, cu durata de cel puțin 6 luni, în cazul în care copilul avea vârsta mai mică de 3 ani la data încuviințării adopției sau emiterii dispoziției de plasament - concediu plătit pentru îngrijirea copilului, cu durata de până la 6 luni, în cazul în care copilul avea vârsta mai mare de 3 ani
Alocații pentru familiile cu mulți copii	<ul style="list-style-type: none"> - Alocația pentru susținerea familiei se acordă familiilor cu copii sub 18 ani în funcție de venitul mediu pe membru de familie - Cunatumul crește odată cu numărul de copii - Există și alocația pentru familie monoparentală, care la fel, este pe baza testării mijloacelor și are cuantum diferit în funcție de numărul de copii 	<ul style="list-style-type: none"> - Nu există alocații pentru familiile numeroase la nivel național - Există măsuri dedicate explicit familiilor numeroase la nivel local <ul style="list-style-type: none"> - De ex în Chișinău există un program municipal cu subvenție lunară pentru familiile cu trei și mai mulți copii care au copii la grădiniță; - ajutoare temporare sau unice pentru familii cu copii
Beneficii pentru familii vulnerabile	<ul style="list-style-type: none"> - Venit minim de incluziune (se acordă familiilor cu venit sub un anumit prag pe baza anchetei sociale) - Ajutor de urgență în bani și/sau natură, se acordă o singură dată, pe baza unei anchete sociale, pentru situații dificile de către primăriile locale - Ajutoare pentru încălzire (iarna), compensații pentru facturi (gaz, electricitate, lemne) acordate în funcție de venit și numărul de membri ai familiei. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ajutor social pentru familiile cu venit sub un anumit prag pe baza anchetei sociale - Ajutor de urgență, plată unică sau lunară, pe perioadă limitată (max. 6 luni). Se acordă pentru situații dificile - Ajutoare pentru încălzire (iarna), compensații pentru facturi (gaz, electricitate, lemne) acordate în funcție de venit și numărul de membri ai familiei.

	<ul style="list-style-type: none"> - Tichete sociale și ajutoare alimentare (tichete sociale electronice pentru alimente) finanțate parțial din fonduri europene. - Sprijin pentru copii în risc de abandon școlar: tichete educaționale, burse sociale, programe de masă caldă în școli (mai mult locale) - Sprijin pentru locuire (mai ales local) <ul style="list-style-type: none"> o ajutor pentru chirie (în unele primării) o locuințe sociale, dar insuficiente o compensații pentru energie o reduceri la impozite locale o credite ipotecare pentru tinerele familii garantate de stat (programe tip „Prima Casă”), nu doar pentru cei vulnerabili, ci pentru tinerele familii în general 	<ul style="list-style-type: none"> - Nu există sistem național de tip tichete sociale electronice pentru alimente - Burse sociale, ajutor punctual pentru rechizite/hrană, , direct în școli - Sprijin pentru locuire (mai ales local) <ul style="list-style-type: none"> o locuințe sociale, dar insuficiente o compensații pentru energie o credite ipotecare pentru tinere familii tip „Prima Casă”, susținut de stat, care poate ajuta tinerii, familiile cu venituri medii sau mici
<p>Creșe și servicii de îngrijire timpurie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Creșe publice (extinse în ultimul timp prin PNRR și programe guvernamentale, dar locurile în creșe rămân insuficiente) - Tichete de creșe <ul style="list-style-type: none"> o acordate prin angajator, nu direct de la stat o nu sunt un drept automat, angajatorul trebuia să fi ales să ofere acest beneficiu o Pot fi folosite la plata creșei de stat sau private, servicii de bonă autorizată, alte servicii antepreșcolare autorizate 	<ul style="list-style-type: none"> - Creșe publice (extinse în ultimul timp prin programe guvernamentale, dar locurile în creșe rămân insuficiente) - Nu există tichete de creșă